

ВПЛИВ ХІМІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА ФІТОНЦИДНИХ РОСЛИН НА УРОЖАЙНІСТЬ КАРТОПЛІ ТА СТУПІНЬ УРАЖЕННЯ ЇЇ СРІБЛЯСТОЮ ПАРШЕЮ ТА ПАРШЕЮ ЗВИЧАЙНОЮ

*Положенець В. М., доктор сільськогосподарських наук, професор
Шегеда А. Ф., Фещук О. М., аспіранти
Житомирський національний агроекологічний університет*

Грибні захворювання картоплі, що викликають фітопатогенні гриби, завдають значних втрат картоплярству в усьому світі. Парша звичайна та срібляста парша – надзвичайно розповсюджені хвороби в період зберігання картоплі, особливо на території Полісся України. Збудником парші звичайної є променевий гриб *Actinomyces scabies (Thaxter) Crussow*, а сріблястої парші – *Helminthosporium solani Dur. et Mont.* Успішна боротьба з цими захворюваннями базується на поєднанні комплексу заходів, спрямованих на підвищення стійкості рослин до захворювань та знищення фітопатогенних грибів. Тому мета дослідження – вивчити вплив препаратів хімічного та біологічного походження як на розвиток збудників, так і на ріст та розвиток картоплі.

Дослідження проводились у польових умовах. У експерименті використовували сорти з різним ступенем стійкості: Беллароза (відносно стійкий), Веста (середньо стійкий) та Зов (сприйнятливий). Серед хімічних препаратів застосовували протруйники Престиж, Максим та фітонцидні рослини – настій полину, звіробою, які володіють антисептичними властивостями. Повторність досліді чотириразова. Бульби цих сортів оброблялися розчинами препаратів безпосередньо перед посадкою. Обліки проводились під час вегетації та в післязбиральний період. Вивчали урожайність картоплі та ступінь ураження її паршею звичайною й сріблястою паршею.

У результаті досліджень ми встановили, що серед застосованих препаратів найбільш ефективними виявилися Престиж та Максим. Так, під час застосування Престижу урожайність у середньому в усіх сортах зростає на 11,3 %, у той час як ступінь ураження патогенами становив 1,2 %. У варіантах, де бульби оброблялися Максимом, приріст врожаю склав 9,7 %, а ступінь ураження склав 0,8 %.

Отже, досліджуванні препарати доцільно застосовувати для комплексної боротьби з паршею звичайною та сріблястою, а також з метою підвищення урожайності картоплі.